

Marviken

Stenhuggarmon

Älgsjöbackens gruvor

Skottvång

Mer att se i Åker

Stångångsleden

Stångångsleden startar vid f.d hjulhuset (ruinen) vid Göksjöns strand och följer inledningsvis den tidigare stångången som gav kraft till vattenpumparna vid Bredsjönäs gruvor. Leden är cirka 5 kilometer lång och går i huvudsak i lätt terräng. Följ gul märkning.

Marviksleden

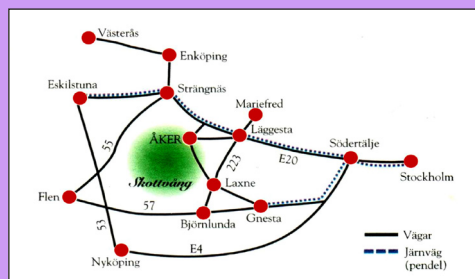
Marviksleden startar vid Malsjön och följer sjöns forna utlopp ned mot Marviken. Leden följer sedan längs kanten av Nedre Marvikens strand. Du kan på flera ställen ana resterna av kolmilor och kolarkojor. Turen landar bland annat vid det höga utkikstornet vid Stenhuggarmon. Den är cirka 6 kilometer lång och går i kuperad terräng. Följ blå märkning.

Älgsjöbackens gruvor

Ett av de större gruvområdena i Åkers bergslag vid sidan om Skottvång. Gruvan lades ner 1943. En vägbom hindrar från infart, man får gå några hundra meter. Smalspårig järnväg finns kvar att se utöver hålen. Även gruvstugan finns kvar i privat ägo.

Skottvångs gruva

Det bäst bevarade gruvområdet i Åkers bergslag. Museum finns på platsen liksom guidning som sköts av Östra Sörmlands Gruvförening. Där finns även en restaurang och café, se: skottvangsgrufva.se

Bruksmuseet

Brukskontoret

Upptäck Åker

www.akershembygd.se

Älgsjön

Kanonutställning

Herrgården

Masugnen

För mer info: www.akershembygd.se

Åkers Bruksmuseum

Samhället Åkers ryktbarhet härrör framför allt från två industrier, båda med en lång historia. Under slutet av 1500-talet började man bearbeta malm i Åkers Styckebruk och redan från mitten av 1500-talet har kruttillverkning ägt rum vid Åkers Krutbruk.

Styckebruket gjorde kanoner, s k stycken, av malm från olika gruvor, bl a från Älgsjöbacken, Bredsjönäs och Skottvångs gruvor. Alla tre är belägna inom området Åkers bergslag (se karta). Krutbruket framställde krut och gjorde så ända fram till 1990-talet medan Styckebruket övergått till tillverkning av valsar.

Bruksmiljön är väl värd att besöka. Invid Styckebruket ligger Åkers Bruksmuseum som drivs av Åkers hembygdsförening. Där kan man se hur järnhanteringen gick till, från berg till kanon. Där finns också mineralsamlingar och allehanda historiska bruksföremål.

På delar av museets 500 kvadratmeter berättar vi om ett av Sveriges äldsta företag, grundat 1580 – Åkers Stycke Bruk. Bruket tillverkade fram till mitten av 1860-talet i huvudsak gjutna järnkanoner. Jordbrukredskap, järnspisar, fönsterbågar, avloppsrör och valsar kom senare att dominera tillverkningen.

Museet berättar också om den bygd som försörjde bruket med arbetskraft och råvaror såsom malm, träkol och kalk. Bilder och föremål visar hur transporter gick till och hur kraft överfördes till gruvorna för att bland annat pumpa bort vatten.

Åkers Bruksarkiv

Under 2010-2011 skapade STC Interfinans AB ett nytt och helt modernt arkiv inuti överbyggnaden på Wahrendorffs masugn från 1795. Här finns nu Styckebrukets gamla arkiv med handlingar från tidigt 1600-tal till omkring 2005 och här finns även det Wahrendorffska arkivet från handelshuset "Wahrendorff et Co", Skeppsbron 34 i Stockholm. Släkten Wahrendorff ägde under lång tid Åkers Styckebruk. Arkivet ligger bara ca 100 m från hembygdsföreningens bruks- och hembygdsmuseum.

I arkivet finns också Drottning Kristinas privilegiebrev och ytterligare tolv kungliga namnteckningar. Här finns detaljkartan över Skottvångs gruva. Där kan du följa gruvhålen ned på djupet. Här kan du även finna ritningar till Riddarholmskyrkans torn, till den första producerade svenska valsen från 1806, till arbetarbostäder, broar, spisar, plogar och mycket mera. Ej att förglömma är 700 ritningar till kanoner av olika typer och kalibrar.

Det nya arkivet invigdes högtidligt den 5 oktober 2011 med hundratalet inbjudna gäster. De ekonomiska resurserna som behövdes för att skapa ett modernt arkiv inuti en masugn från 1795 med tillhörande byggnad för toaletter och kök med mera har bekostats av STC Interfinans AB. Byggnaden och arkivet ägs av dotterföretaget Målarum Fastigheter (f.d. AB Åkers Styckebruk). Det vårdas och hålls tillgängligt för allmänheten, grupper och forskare av Åkers hembygdsförening.

Besök museet

För museets aktuella öppettider, se hembygdsföreningens hemsida www.akershembygd.se

Kontaktpersoner:

Pehr Bengtsson, 070-589 53 04

Sten Hellgren, 072-229 73 17

Nils Danielsson, 073-745 15 52

Adress: Bruksallén 17, 647 51 Åkers Styckebruk.

Besök arkivet

Grupper kan boka för guidning utanför öppettider. Kostnaden är 45 kr per person, dock lägst 250 kr. Söker du något särskilt och vill komma till arkivet för att forska går det alldeles utmärkt. Kontakta oss för att komma överens om tid. Kostnaden är 50 kronor per gång. Kontaktpersoner: Pehr Bengtsson, 070-589 53 04. Tomas Larsson, 070-343 49 73.